

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๑๑๑๓/๒๕๕๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๖ เดือน

สิงหาคม

พุทธศักราช ๒๕๕๕

ความแพ่ง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

โจทก์

ระหว่าง

นายโสภณ เอกวานิช

จำเลย

ศาลฎีกา

เรื่อง

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ดิน ขบไล่

จำเลย

ฎีกาคัดค้าน

คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘

ลงวันที่

๓๐

เดือน

มีนาคม

พุทธศักราช

๒๕๕๐

ศาลฎีกา

รับวันที่

๓

เดือน

มกราคม

พุทธศักราช

๒๕๕๑

นายโสภณ เอกวานิช
(นายโจทก์) โจทก์
ผู้ฟ้องคดี
จำเลยคดีแพ่งในศาลฎีกา

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ เรียกโดยย่อว่า ส.ป.ก. มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจำเลยยื่นขอเข้าทำประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำเลยครอบครองอยู่เดิม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เนื้อที่ ๘๑ ไร่ ๒ งาน ๓๖ ตารางวา โดยอ้างต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการสอบสวนสิทธิจำเลยประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวนยางพารา ๑๕ ไร่ และทำสวนผลไม้ ๖๖ ไร่ ๒ งาน ๓๖ ตารางวา และจำเลยได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำเลยครอบครองอยู่เดิมดังกล่าวตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔- ๐๑ ก.) หลังจากนั้นมีการร้องเรียนว่าผู้ที่ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตที่ดินปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตบางรายขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกร โจทก์จึงสอบสวนหาข้อเท็จจริงว่าผู้ที่ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต มีรายได้ที่ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรตามความหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความไว้ ปรากฏว่าจำเลยและผู้ได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินหลายรายขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรเนื่องจากก่อนได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔- ๐๑ ก.) ดังกล่าว จำเลยไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และมีใช่เป็นผู้ที่ไม่มีที่ดินเพื่อ

สำหรับศาลใช้
(นายพิชัย อิมะฮะ)

 ศาลฎีกา
 ศาลยุติธรรม

- ๓ -

เกษตรกรรมเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อย ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ โดยจำเลย
มีที่ดินเป็นของตนเองเพียงพอแก่การเลี้ยงชีพก่อนดำเนินการคัดเลือกเช่าทำประโยชน์ในที่ดิน
เขตปฏิรูปที่ดินแล้วประมาณ ๑๘๔ ไร่ และจำเลยยังประกอบอาชีพค้าขาย คณะกรรมการ
ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต จึงมีมติให้จำเลยสิ้นสุดสิทธิให้เช่าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
(ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) และให้จำเลยพร้อมบริวารออกไปจากที่ดิน จำเลยอุทธรณ์คำสั่งว่าเป็น
คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอุทธรณ์และ
มีมติให้จำเลยเป็นผู้ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรเพราะไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
เป็นหลัก สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตจึงแจ้งให้จำเลยและบริวารออกจากที่ดินของโจทก์
แต่จำเลยและบริวารเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกจากที่ดินของโจทก์

จำเลยให้การว่า ที่ดินพิพาทมีผู้ครอบครองทำประโยชน์ก่อนปี ๒๔๙๗

จนถึงปี ๒๕๒๔ จากนั้นจำเลยได้เข้ามาและครอบครองทำประโยชน์จนถึงปัจจุบัน แม้ต่อมา
มีพระราชกฤษฎีกากำหนดที่ดินพิพาทเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน โจทก์ก็หาเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทไม่
เพราะที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่มีผู้ครอบครองทำประโยชน์อยู่ก่อนที่จะมีการกำหนดให้เป็นเขต

ผ่านแล้วต้อง
(นายไวยภูมิ จันทโรทัย)
ผู้พิพากษา
สำนักงานอัยการจังหวัดภูเก็ต

- ๔ -

ป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อรัฐบาลกำหนดที่ดินพิพาทเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จำเลยเห็นว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่จะได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน จำเลยจึงหาที่ดินพิพาทยื่นคำขอเช่าทำประโยชน์และได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท ต่อมาโจทก์กลับสั่งให้จำเลยคืนสิทธิการเช่าทำประโยชน์เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรซึ่งไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ดินพิพาทของจำเลยสามารถออกเอกสารสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินได้อยู่แล้ว การที่จำเลยเลือกใช้วิธียื่นคำขอให้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน เพราะเชื่อว่าสะดวกกว่า และจำเลยยังครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทเรื่อยมา ไม่มีเจตนาสละสิทธิครอบครองจำเลยจึงยังเป็นเจ้าของที่ดินพิพาทซึ่งโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยกฟ้อง

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์อุทธรณ์

๘. อุทธรณ์ภาค ๘ พิกษากลับ ให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกไปจาก

ที่ดินโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

จำเลยฎีกา

รัฐมนตรีว่าการ
(นางไอลิน ชินวัตร)
อธิบดีกรมที่ดิน
สำนักงานที่ดินจังหวัด...

- ๕ -

ศาลฎีกาตรวจสอบสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว พิจารณาโจทก์นำสืบว่า

ก่อนมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลเชิงทะเล ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง ตำบลกมลา ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ และตำบลเกาะแก้ว ตำบลรัชฎา ตำบลวิชิต ตำบลกะรน ตำบลฉลอง ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้เป็น เขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งรายงานเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ได้ทำการสำรวจรังวัดการถือครองที่ดินของผู้ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าว ทั้งทำการสอบสวน สิทธิการถือครองที่ดิน ต่อมาเมื่อพระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับในวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๗ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ได้ออกประกาศให้เกษตรกรซึ่งถือครองที่ดินอยู่ในเขต ยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินได้ทำการคัดเลือกและประกาศผลการ คัดเลือกให้เกษตรกรได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ในโครงการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในแนวเขตป่าเทือกเขากมลา ป่าเทือกเขานาคเกิด และป่าเขาสามเหลี่ยม เขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอถลาง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ ตามสำเนาประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต เอกสารหมายเลข จ.๒๔ โดยมีจำเลย อยู่ในลำดับที่ ๓๖๓ ของประกาศดังกล่าว หลังจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตได้

สำเนาถูกต้อง
(นายไฉฉิม จันทโรทัย)
อธิบดีศาลฎีกา
สำนักงานศาลฎีกา

ประกาศรายชื่อแล้ว จึงได้มีการทูลหนังสือมอบที่ดินและออกหนังสืออนุญาตให้จำเลยเข้าทำ
ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) เลขที่ ๑ กลุ่มที่ ๐๑๗ ตำบลป่าตอง
อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ตามหนังสือมอบที่ดิน เอกสารหมายเลข ๖๒๕ ต่อมาภายหลัง
มีการร้องเรียนว่าเกษตรกรที่ได้รับสิทธิดังกล่าวในจังหวัดภูเก็ตมิได้เป็นเกษตรกร คณะกรรมการ
ปฏิรูปเพื่อเกษตรกร จึงได้มีมติให้ทำการสอบสวนเกษตรกรที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้า
ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑ ก.) ภายในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งจำเลยใน
คดีนี้ ปรากฏว่าจำเลยมิได้เป็นเกษตรกรตามผลการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา
ซึ่งได้มีความเห็นว่า "เกษตรกร" ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ.
๒๕๑๘ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ประเภทแรกจะต้องเป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
เป็นหลัก และไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองหรือมีที่ดินเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอ
แก่การครองชีพ ประเภทที่สองจะต้องเป็นผู้ยากจนหรือไม่ได้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม
หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกรและบุคคลดังกล่าวจะต้องไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเอง
และประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อทำการตรวจสอบแล้วจำเลยมีที่ดินประมาณ ๔๓๔ ไร่

สำหรับศาลใช้
E
(ลงนามใน ๒๐/๖/๕๕)
ผู้พิพากษา
ศาลฎีกา

และจำเลยยังเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนบริษัทต่าง ๆ จำนวน ๕ แห่ง รวมเป็นเงิน ๑๕,๗๖๘,๐๐๐ บาท ตามหนังสือตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรและสำเนาหนังสือรับรองของบริษัทและห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกสารหมายเลข จ.๕๑ จ. ๕๒ ถึง จ.๕๖ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต จึงมีมติให้เพิกถอนหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยให้เหตุผลว่าจำเลยไม่ใช่เกษตรกร ต่อมาจำเลยได้อุทธรณ์มติดังกล่าว แต่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินไม่รับพิจารณาอุทธรณ์ เนื่องจากจำเลยไม่ใช่เกษตรกร เจ้าพนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต จึงแจ้งให้จำเลยออกจากที่ดิน แต่จำเลยเพิกเฉย

จำเลยนำสืบว่า จำเลยทำสวนยางพารา ปลูกสวนผลไม้ในที่ดินที่พิพาท รวม

จำนวนเนื้อที่ ๘๑ ไร่เศษ โดยจำเลยได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าว เมื่อปี ๒๕๒๔

จำเลยได้ซื้อที่ดินจากนางแฉล้ม เห็นได้ นางจู้ หวานดี โดยที่ดินดังกล่าวไม่มีหลักฐานเป็น

สิทธิการครอบครอง (สค ๑) สำหรับที่ดินของนางจู้ หวานดี นั้นได้มีนายเชียง หวานดี

สามีนางจู้เป็นผู้ครอบครองมาก่อน ตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดินและหนังสือแจ้งการ

ครอบครอง เอกสารหมายเลข ล.๒ ถึง ล.๓ ส่วนของนางแฉล้มมีนายริด เห็นได้ เป็นผู้

ครอบครองทำประโยชน์ตามหนังสือสัญญาซื้อขาย และหนังสือแจ้งการครอบครอง เอกสาร

สำเนาถูกต้อง

(นายไฉฉิม : จันทรทิพย์)

อธิบดีผู้พิพากษา
ศาลฎีกา

- ๘ -

หมาย ล.๑ ล.๔ และ ล.๕ เดิมที่ดินที่พิพาทตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ต่อมาได้เปลี่ยนเขตการปกครองโดยเปลี่ยนเป็นหมู่ที่ ๔ ตำบลป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต จำเลยได้ซื้อที่ดินจากนางจุไรนรา ๑๒๒,๐๐๐ บาท โดยมี เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ ส่วนของนางแฉล้มซื้อมาในราคา ๑๓๐,๐๐๐ บาท เนื้อที่ ระบุว่ามี ๑๓ ไร่เศษ โดยได้รับคำบอกเล่าจากนายสวาทสามีนางแฉล้ม หลังจากนั้น จำเลยได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทดังกล่าวมาตลอด จำเลยเคยไปขอ เอกสารสิทธิเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ที่สำนักงานที่ดินอำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต ระหว่างนั้นได้มีประกาศจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อให้สิทธิชาวบ้าน เข้าทำประโยชน์ในที่ดินป่าสงวน และหากจำเลยได้เข้ายื่นคำขอการปฏิรูปที่ดินก็จะได้นหนังสือ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก. ซึ่งจะทำให้สะดวกและรวดเร็ว และสามารถที่ออกเอกสารเป็นโฉนด ที่ดินได้ในภายหลัง หากพิสูจน์สิทธิว่ามีครอบครองก่อนที่จะประกาศเป็นเขตพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ หลังจากนั้นจำเลยได้รับการชักชวนการนายเปียน กี่สัน ซึ่งเป็นกำนัน ในตำบลป่าตอง อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต จำเลยเชื่อตามคำแนะนำของนายเปียนจึงได้ยื่น คำร้องขอยกเลิกหนังสือรับรองทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) และมายื่นคำร้องต่อสำนักงานการ

- ๙ -

ปฏิรูปที่ดินเพื่อขอเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก. ต่อมาเมื่อปี ๒๕๓๗ จำเลยก็ได้รับ
สิทธิในเขตปฏิรูปที่ดินโดยได้เอกสารเป็น ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก. หลังจากนั้นก็ได้มีมติของ
คณะรัฐมนตรีอ้างว่าจำเลยขาดคุณสมบัติไม่ใช่เกษตรกร และไม่ยากจนตามพระราชบัญญัติ
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๐ คณะกรรมการปฏิรูป
ที่ดินไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยและมีคำสั่งให้จำเลยออกจากที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่ดินของจำเลย
ไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแต่อย่างใด ปัจจุบันจำเลยก็ยังครอบครองในที่ดินพิพาทอยู่
พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยประการแรกว่า
การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยว่า คดีนี้ไม่มีประเด็นข้อพิพาทว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่อยู่ใน
เขตป่าสงวนแห่งชาตินั้นชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องโดยสรุปใจความได้ว่า
ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเทือกเขากมลา ป่าเทือกเขา
นาคเกิด และป่าเขาสามเหลี่ยม ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐๑
(พ.ศ. ๒๕๑๒) ฉบับที่ ๖๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) และฉบับที่ ๘๔๙ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ซึ่งออกโดย
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นแนวปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ท้องที่ตำบลเชิงทะเล ตำบล

สำหรับศาลใช้
(ฉบับแก้ไข) (ฉบับแก้ไข)
สำหรับศาลใช้
สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

ศรีสุนทร อำเภอดงตาล ตำบลกมลา ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ และตำบล
เกาะแก้ว ตำบลสิริฐาน ตำบลลิขิต ตำบลกะหรัน ตำบลคลอง ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต
จังหวัดภูเก็ต ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๗ และจำเลยได้ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์
ในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำเลยครอบครองอยู่เดิมตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ เป็นเนื้อที่ ๘๑ ไร่
๒ งาน ๓๖ ตารางวา โดยอ้างต่อเจ้าพนักงานสอบสวนสิทธิว่าจำเลยประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมทำสวนยางพาราและสวนผลไม้แล้วจำเลยได้รับสิทธิให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูป
ที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑.ก.) ต่อมาความปรากฏว่าจำเลยมิได้เป็นเกษตรกรตามที่คณะกรรมการ
กฤษฎีกาตีความ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตจึงมีคำสั่งให้จำเลยสิ้นสุดสิทธิการเข้าทำ
ประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ฯลฯ ซึ่งจำเลยให้การปฏิเสธโดยมีสาระสำคัญประการหนึ่งว่า โจทก์
ไม่ได้เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทกล่าวคือ ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินซึ่งมีบุคคลเป็นเจ้าของ
ครอบครองทำประโยชน์อยู่ก่อนที่จะมีการกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ ฯลฯ ซึ่งตาม
คำให้การเช่นนี้ถือได้ว่าจำเลยยอมรับว่าที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวตามที่
โจทก์บรรยายฟ้องไว้แล้ว ทั้งจำเลยก็รับมาในฎีกาของจำเลยว่ามีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขต
ป่าสงวนแห่งชาติฯ ทับที่ดินพิพาทอีกด้วย ดังนั้น ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ วินิจฉัยว่า คดีนี้ไม่มี

- ๑๑ -

ประเด็นข้อพิพาทว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่ จึงขอด้วย

กฎหมายแล้ว ฎีกาของจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

มีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยต่อไปว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลย
และบริวารออกจากที่ดินพิพาทหรือไม่ ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของ
ที่ดินซึ่งผู้ครอบครองเดิมได้ครอบครองมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับตั้งแต่ปี ๒๔๗๘
โดยมีหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ความเอกสารหมายเลข ๓ ถึง ๕
หลังจากนั้นผู้ครอบครองเดิมได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทโดยตลอดจนกระทั่งมี
พระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติในปี ๒๕๑๒ ถึงปี ๒๕๑๒
ต่อมาในปี ๒๕๒๔ จำเลยได้ซื้อที่ดินซึ่งรวมที่ดินพิพาทจากผู้ครอบครองเดิมแล้วทำประโยชน์
ในปี ๒๕๒๗ โดยทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ ในปี ๒๕๓๗ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกา
กำหนดให้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวข้างต้นเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว จำเลยได้ยื่น
คำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยครอบครองต่อโจทก์ เมื่อเจ้าหน้าที่ของโจทก์ทำการ
สอบสวนแล้วได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก.)
ตามเอกสารหมายเลข จ.๒๖ แก่จำเลย ภายหลังมีผู้ร้องเรียนว่าจำเลยมิได้เป็นเกษตรกรตามที่

สำหรับศาลใช้
(นายวิชาญ อิ่มนวล)
ผู้พิพากษา
จึงมีคำสั่งให้จำเลยปฏิบัติตาม

- ๑๒ -

คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความทำให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตมีมติให้จำเลย
 สิ้นสิทธิให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินและให้จำเลยพร้อมบริวารออกไปจากที่ดิน
 พิกพา จำเลยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตต่อคณะกรรมการ
 ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว แต่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มีมติให้
 จำเลยเป็นผู้ขาดคุณสมบัติการเป็นเกษตรกรเพราะไม่ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก
 จำเลยทราบมติดังกล่าวแล้วแต่จำเลยและบริวารเพิกเฉยยังคงอยู่ในที่ดินพิกพาต่อไป เห็นว่า
 ตามทางโจทก์ยื่นฟ้องโจทก์ โจทก์มีนายวรชาติ ศรีเปารยะ ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปฏิรูป
 ที่ดินจังหวัดภูเก็ตเป็นนายงานเบิกความประกอบหนังสือแจ้งกรมมอบพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเสื่อมโทรม
 จังหวัดภูเก็ตให้ ส.ป.ก. ตามสำเนาเอกสารหมาย จ.๖ ว่า กรมป่าไม้ได้มอบป่าสงวนแห่งชาติ
 จำนวน ๔ ป่า อันเป็นป่าเศรษฐกิจเสื่อมโทรมได้แก่ป่าเกาะโหลน ป่าเทือกเขากมลา
 ป่าเทือกเขานาคเกิดและป่าเขาสามเหลี่ยม ซึ่งเป็นการมอบให้ในส่วนที่ไม่มีภาระผูกพัน
 ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ไร่ ให้ ส.ป.ก. มาดำเนินการปฏิรูป ส่วนจำเลยนำสืบว่า จำเลยได้ซื้อ
 ที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕๖, ๒๘๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
 เนื้อที่รวมประมาณ ๑๓๕ ไร่ ๒ งาน และ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๘๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลป่าตอง

สำเนาถูกต้อง
 (นายวิชาญ ชื่นเจริญ)
 อดีตนายก อบจ.ภูเก็ต
 สาขาราชการจังหวัดภูเก็ต

- ๑๓ -

อำเภอภูเก็จ จังหวัดภูเก็ต จากนางแถม เห็นได้ และนางจู้ หวานดี ตามลำดับนั้น จำเลย
 ก็ได้ตัวนางแถมและนางจู้มาเป็นพยานเพื่อยืนยันว่า เมื่อมีกฎกระทรวงที่ออกตามความใน
 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้ป่าเทือกเขากมลา ป่าเทือกเขา
 นาคเกิดและป่าเขาสามเหลียม เป็นป่าสงวนแห่งชาติในปี ๒๕๑๒ ปี ๒๕๑๖ และปี ๒๕๒๒
 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลให้ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น นางแถมและนางจู้ได้ไปยื่น
 คำร้องเป็นหนังสือต่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ภายใน
 กำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนั้นใช้บังคับ ตามที่พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
 พ.ศ. ๒๕๐๗ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ เมื่อซึ่งนั้นนักพยานหลักฐานของโจทก์
 และจำเลยในประเด็นนี้แล้ว เห็นว่า พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักดีกว่า ข้อเท็จจริง
 นำเชื่อว่าทั้งนางแถมและนางจู้ไม่ได้ไปยื่นคำร้องว่าตนมีสิทธิหรือได้ทำประโยชน์ในเขต
 ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงต้องถือว่าทั้งนางแถมและ
 นางจู้ละสิทธิหรือประโยชน์ในที่ดินที่ตนเองได้ครอบครองตามความในมาตรา ๑๒
 วรรคหนึ่งแล้ว ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติตัดสิทธิโดยเด็ดขาดไม่ว่านางแถม
 และนางจู้จะทราบเรื่องการออกกฎกระทรวงหรือไม่ก็ตาม ดังนี้ ข้อเท็จจริงต้องรับฟังว่า

สำเนาถูกต้อง

(ลงนามโดย...)

...

- ๑๔ -

ขณะนางแฉล้มและนางจู้ชายสิทธิครอบครองที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘๖, ๒๘๗ และ เลขที่ ๑๘๙ ตามลำดับในเงาจำเลยตามหนังสือสัญญาซื้อขายที่ดิน เอกสารหมายเลข ๑ และ ๒ ทั้งนางแฉล้มและนางจู้ไม่มีสิทธิยึดถือครอบครองที่ดินดังกล่าวแล้ว จำเลยซึ่งเป็น ผู้รับโอนที่ดินดังกล่าวย่อมไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน ทั้งการที่จำเลยทำบันทึกว่าจำเลยเป็นผู้ถือครอง ที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๘๙ เลขที่ ๒๘๗ (บางส่วน) และเลขที่ ๒๘๖ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของแปลงเลขที่ ๑/๐๗๑ ที่จำเลยถือครอบครองอยู่เป็นเนื้อที่ ๘๑ ไร่ ๒ งาน ๓๖ ไร่ (คือที่ดินพิพาท) และจำเลยขอรับการปฏิรูปที่ดินทั้งหมดแทน ส.ค. ๑ ทั้ง ๓ ฉบับ ในบันทึก การตรวจสอบและรับรองผลการสำรวจรังวัด เอกสารหมายเลข จ.๑๐ ก็เท่ากับจำเลยยอมรับ แล้วว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของรัฐที่โจทก์มีกรรมสิทธิ์และมีอำนาจนำมาจัดการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมได้ตามที่พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๖ ทวิ บัญญัติไว้ เมื่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต มีมติให้จำเลย สิ้นสิทธิให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแล้ว จำเลยอุทธรณ์และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมมีคำวินิจฉัยยืนตามมติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตแล้วจำเลย

สำหรับศาลใช้

(นายวิชาญ - นายวิชาญ)
 ๑๖ ส.ค. ๒๕๕๕
 ศาลปกครองจังหวัดภูเก็ต

- ๑๕ -

และบริวารไม่ยอมออกจากที่ดินพิพาท โจทก์ยอมมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกจาก
ที่ดินพิพาทได้ ปัญหาอื่นนอกจากนี้ไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป
ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น
อนึ่ง เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์
ภาค ๘ จะต้องส่งเรื่องคำอุทธรณ์นิยมในศาลชั้นต้นด้วย แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ยังไม่ได้ส่ง
ศาลฎีกาจึงแก้ไขเสียให้ถูกต้อง

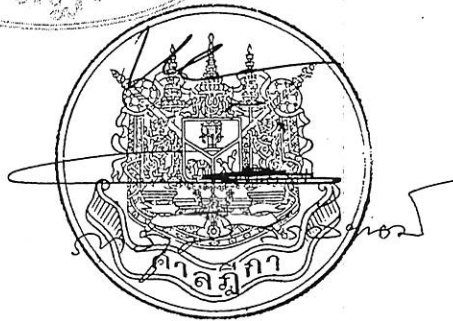
กฎหมาย ศาลฎีกา ศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

ศาลฎีกา

นายชาติ ทัพภวิมล

นายสิงห์พล ละอองมณี

นายภาณุ สรอรรถ

ต้นฉบับถูกต้อง
(นายสืบสิทธิ์ ขันทอง)
อธิบดีผู้พิพากษา
สำนักงานศาลฎีกา

